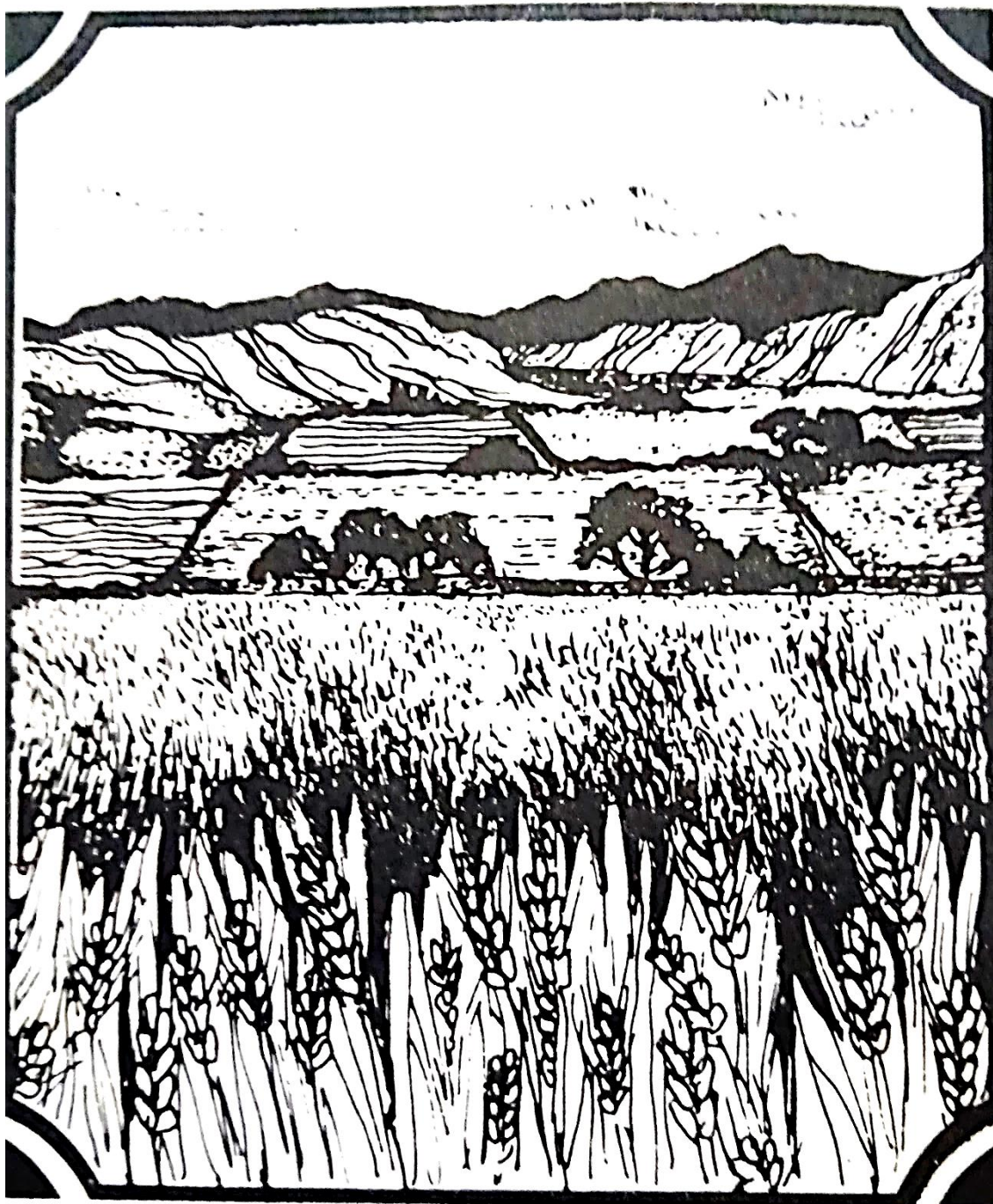

PART 8 AUGUST MESSAGES

ਔਗਸਟ

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

પાકી ગયેલા દાણાનું એક ખેતર મને
બતાવવામાં આવ્યું. તે લણણી માટે તૈયાર હતું.
મેં શબ્દો સાંભળ્યા :

દરેક બાબત માટે યોગ્ય ઋતુ અને યોગ્ય
સમય હોય છે. તમે જાણતાં હો કે તમારે
અમુક કામ અત્યારે કરવાનું છે તો એને
આવતી કાલ પર કદી મુલતવી ન રાખો,
પણ સમગ્ર જીવનના લય સાથે વહો અને
પૂર્ણ શાંતિમાં રહો.

શાંતિ અને સ્થિરતામાં મારી સાથે સૂર મેળવી લો. તમારી અંદર સંતાપ અને ઉદ્વેગ હોય અને તમે એટલાં બધાં રોકાયેલાં હો કે સ્થિર થઈને સાંભળવા જેટલો વખત ન મળતો હોય તો મારો શાંત ઝીણો અવાજ સાંભળવાની અપેક્ષા તમે શી રીતે રાખી શકો? સ્થિર થવાનું જેમ તમે શીખતાં જશો તેમ તમે એ કરવાને શક્તિમાન બનશો, પછી ભલેને તમે ગમે ત્યાં હો અને ગમે તે કરતાં હો. તમારી આસપાસ તમે શાંતિ અને સ્થિરતાનું આવરણ વીંટાળી લઈ શકશો અને પ્રશાંતિનું એ કેન્દ્ર પામશો જેને કશું જ ક્ષુબ્ધ કરી શકે નહિ. ત્યાં, તમારી સાવ વચ્ચે જ તમે મને જોશો. મારી સાથેની, સમગ્ર સર્જનના મૂળ સ્રોત સાથેની એકતાનો તમને સાક્ષાત્કાર થશે. શાંતિ અને એકાત્મતાની આ અવસ્થામાં પછી તમે દરેક પરિસ્થિતિના સ્વામી બનશો અને શું કરવું અને કેમ કરવું તેની તમને ચોક્કસ ને અચૂક જાણ થશે. આ એવી બાબત છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ એ ઇચ્છે ત્યારે કરી શકે. એ કાંઈ થોડાં ગણતરીનાં લોકો માટે અનામત નથી. તો અત્યારે જ સ્થિર થઈને પૂર્ણ શાંતિમાં રહો તો?

સહજપણે કાર્ય કરતાં શીખો. અંતઃસ્ફુરણ વડે, અને તમારું હૃદય જે કરવાનું કહે તે પ્રમાણે કાર્ય કરતાં શીખો, તમારું મન જેને તર્કયુક્ત કે સમજદારીવાળું કહે તે જ ફક્ત નહિ. શુદ્ધ પ્રેમનાં કેટલાંક કાર્યો બીજાની દૃષ્ટિએ બહુ બુદ્ધિયુક્ત ન લાગે, કદાચ મૂર્ખતાભરેલાંયે લાગે, પણ એનો કશો વાંધો નહિ. તમને જ્યારે કંઈક કરવાનું અંદરથી કહેવામાં આવે ત્યારે એ પ્રમાણે કરો. એને જોખવા-તોળવા કે તમે એ શા માટે કરી રહ્યાં છો તેનો વિચાર સરખો કરવા થોભતાં નહિ. પ્રેમના એ નાનકડા કૃત્યના પડઘા ઘણે દૂર સુધી પડે એમ બને. શરૂ શરૂમાં તો એવું પ્રગટ ન પણ થાય. પરિણામની આશા રાખવામાં સમય ન બગાડતાં. માત્ર તમને લાગે કે આ તમારે કરવું જ જોઈએ તો એ કરો અને બાકીનું મારા પર છોડી દો. એકાદ ઠંડા કઠોર હૃદયમાં, પ્રેમના એ બીજને અંકુરિત થતાં ક્યારેક લાંબો સમય પણ લાગે, પણ એક વાર એ વાવ્યું કે વહેલુંમોડું એ દેખા દેવાનું જ. તમારે તો માત્ર પોતાને ભાગે આવેલું કાર્ય શ્રદ્ધાથી કરવાનું છે, અને જાણી લો કે બધું બરોબર, એકદમ બરોબર છે.

એક દ્વાર જ્યારે બંધ થાય છે ત્યારે બીજુ દ્વાર ઊઘડે છે. આ નવું દ્વાર વધુ મહાન અદ્ભુતતાઓ, આશ્ચર્યો ને મહિમા ભણી ઊઘડશે તેવી અપેક્ષા રાખો. હંમેશાં દરેકેદરેક પરિસ્થિતિમાંથી ઉત્તમોત્તમની જ અપેક્ષા રાખો અને એ દરેકમાંથી ઉત્તમોત્તમ બહાર આવતું નિહાળો. તમારા મોં સામે એક દ્વાર બિડાઈ જતું જુઓ ત્યારે હતાશ કે નાહિંમત ન થાઓ. માત્ર એટલું જાણી લો કે જે લોકો મને ખરેખર ચાહે છે અને દરેક બાબતમાં મને અગ્રસ્થાને રાખે છે તેમના કલ્યાણ માટે સઘળી બાબતો સાથે મળીને કામ કરે છે. દરેક ઘટનામાંથી પસાર થતાં તમારી જાતને વિકસતી, વિસ્તરતી અનુભવો અને એ માટેનું કારણ શોધો. એમાંથી શીખો અને તમે દેખીતી કોઈ ભૂલ કરી હોય તો એની એ ભૂલ ફરી ન કરવાનો નિશ્ચય કરો, કારણ કે એની તળે તમે જો પોતાને દબાઈ જવા ન દો તો એમાંથી ઘણું ઘણું નીપજી શકે. જીવન પ્રત્યેનું તમારું સમગ્ર વલણ બહુ જ મહત્ત્વનું છે એટલે જીવનને તમે જેવું બનાવો તેવું તે બને છે, એ બરોબર સમજી લો. જીવનને અદ્ભુત, આનંદપૂર્ણ, ઉત્તેજનામય બનાવો, જ્યાં કોઈ પણ ક્ષણે કાંઈ પણ બની શકે છે, કારણ કે તમે મારી ઇચ્છા પ્રમાણે કરતાં હો છો.

મારી અંદર જે ઉચ્ચતમ શુભ છે, તેની સાથે તાર સાંધવાથી દરેક દિવસની શરૂઆત કેમ ન કરવી? પછી એને, આખા દિવસ દરમ્યાન તમે જે કાંઈ કરો, તેમાં લઈ જાઓ. તમારામાં અને તમારી દ્વારા શાંતિ અને પ્રેમના પ્રવાહને, તમારા સર્વ સંપર્કો ભણી મુક્તપણે વહેવા દો. સર્વ માનવ-બંધુઓમાં મારી અખંડતા અને પૂર્ણતા નિહાળો અને એમાં રહો. તમે એવું કરી શકશો ત્યારે એમનામાં રહેલી બધી અપૂર્ણતાઓ ઓગળી જશે અને તમે એમને પૂર્ણતાના પ્રકાશમાં જોઈ શકશો, કારણ કે ત્યારે તમે મારાં નેત્રો વડે જોશો; અને હું પ્રત્યેક વસ્તુમાં, પ્રત્યેક વ્યક્તિમાં કેવળ પૂર્ણ જ જોઉં છું. મને પ્રતિબિંબિત કરો, મારી સાથે એકરૂપ થાઓ. તમારી ચેતનાને અખંડતા અને એકાત્મતાની ચેતના બનવા દો. જાણો, કે હું તમારામાં ને તમારી મારફત કામ કરું છું, તમારા પ્રત્યેક વિચાર અને કાર્યને હું દોરું છું ને દિશા બતાવું છું. જાણો, કે જેમ જેમ સંવાદિતા, સૌંદર્ય અને નિયમ તથા વ્યવસ્થા તમારા જીવનમાં પ્રવેશતાં જશે તેમ તેમ ગૂંચવણ અને અંધાધૂંધી બારીમાંથી બહાર ઊડી જશે. જ્યાં સુધી તમે ચેતનાની એ સ્થિતિમાં રહેશો ત્યાં સુધી બધું બહુ જ બહુ જ સારું હશે.

દમારાં ધોરણો ઊંચાં રાખો; જેટલાં વધુ ઊંચાં તેટલું વધુ સારું. તમે જે કાંઈ કામ હાથમાં લો તે વિશે બેદરકાર કે બેફામ ન બનો. હંમેશાં પૂર્ણતા એ જ ધ્યેય હોવું જોઈએ. દેખીતી રીતે ત્યાં પહોંચવાનું અશક્ય લાગે, તોપણ ત્યાં સુધી પહોંચવાનો, ત્યાં સુધી લંબાવાનો પ્રયત્ન કરતાં જ રહો. સામાન્ય બાબતથી, અધૂરા હૃદયે કે પ્રેમ વગર કરાયેલા કોઈ પણ કાર્યથી કદી સંતોષ ન પામો. તમે જે કાંઈ કરો, ભલે એ ગમે તે હોય, મારા ગૌરવ ને મહિમા કાજે કરો, કારણ કે તમારું ધ્યેય સઘળાં કાર્યો મારે માટે જ કરવાનું હોય ત્યારે એ ધ્યેય હંમેશાં ઉચ્ચતમ જ હશે, અને ત્યારે તમારું અતિ ઉત્તમ તમે નહિ આપો તો તમને જ સંતોષ નહિ થાય. બીજાંઓની સેવામાં પોતાની જાતને ભૂલી જતાં શીખો. દરેક સ્તરે આપવામાં તમને સાચો આનંદ મળશે. હંમેશાં યાદ રાખો કે ઊંચામાં ઊંચાથી માંડીને નીચામાં નીચા, આધ્યાત્મિકતાથી માંડીને ભૌતિક સુધીના ઘણા સ્તરોએ આપવાનું થઈ શકે છે. સ્તર ગમે તે હોય, આપો અને સંપૂર્ણ હૃદયથી આપો અને તમને જણાશે કે જેમ તમે આપતાં જાઓ છો તેમ તમે પામતાં પણ જાઓ છો.

સ્થિર થાઓ, જીવન પ્રત્યે ગ્રહણશીલ થાઓ. તમે જેટલાં વધારે સ્થિર નીરવ થશો એટલાં તમે વધુ ગ્રાહી બનશો, કારણ કે એ નીરવતામાં જ તમે મારો શાંત ઝીણો અવાજ સાંભળી શકશો. એ નીરવતામાં જ તમે તમારી આસપાસ રહેલી મારી અદ્ભુતતાઓ વિશે સજાગ બનો છો, જીવનમાં જે મહત્ત્વની બાબતો છે તેના પ્રત્યે તમે અતિ સંવેદનશીલ બનો છો અને સંવેદનશીલતાની એ અવસ્થામાં દ્વાર ખુલ્લાં ફટક થઈ જાય છે. અને પછી તો કાંઈ પણ બની શકે. તમારે સ્થિરતા અને શાંતિના ગાળાઓ શોધવા અને મેળવવા જોઈએ, ભલેને તમે ગમે તેટલા કાર્યગ્રસ્ત હો! એ માટે કાંઈ બહુ લાંબો સમય નથી જોઈતો. તમને જણાશે કે મારી સાથે નીરવ સંગતમાં ગાળેલી આ થોડી ક્ષણો, તમે જે કાંઈ કરો તેમાં અદ્ભુત કામ કરશે. કોઈ કાર્યક્રમ તમે ઉતાવળે ઉપાડી લો, અથવા કશું કરવાનું છે તે કારણે તમે એ કરવા લાગો, તેને બદલે તમે જે કોઈ કાર્ય ઉપાડો તે પ્રત્યે તમારું આખું વલણ ધન્યવાદનું, સ્તુતિનું, આભારવશતાનું રહેશે. તમારાં વલણ અને અભિગમ યોગ્ય હોવાથી એમાંથી માત્ર અતિ ઉત્તમ જ પ્રગટ થશે અને એની સાથે સંકળાયેલાં સર્વ લોકો માટે આશીર્વાદ લઈ આવશે.

પ્રકાશમાં વિચરણ કરો અને સત્યનો પ્રકાશ તમારા પર પૂર્ણપણે ફેંકાય તો ડરો નહિ. તમારે કશું જ છુપાવવાનું ન હોય, કશી બાબતે શરમાવાનું ન હોય, ત્યારે તમે સાવ નાના બાળક જેવા મુક્ત હો છો, જેને કોઈ વિધિનિષેધ નથી, જેનો સાચો આનંદ સહજ રીતે પ્રગટ થાય છે. તે આનંદથી ઊભરાતું હોય છે અને એ આનંદનો બીજાને રંગ લાગતો હોય છે. એના સંપર્કમાં આવતાં સહુ કોઈ પ્રત્યે તે આનંદનાં કિરણો વિખેરે છે. આનંદ સંતાડી કે શમાવી દઈ શકાતો નથી. અનેક રીતે તે વ્યક્ત થાય છે — એક દષ્ટિમાં, એક શબ્દમાં, એક ભાવમુદ્રામાં. આનંદ લોકોને પોતાના ભણી ખેંચે છે, દરેક જણ આનંદી સુખી લોકોને પ્રતિસાદ આપે છે અને એના સાથને માણે છે. લોહચુંબક જેમ લોહને આકર્ષે તેમ આનંદ લોકોને પોતાના ભણી આકર્ષે છે, જ્યારે દુઃખ, શોક અને નિષેધાત્મક ભાવો તેમને દૂર કરે છે. તમે જ્યારે જાણો કે તમે યોગ્ય જગ્યાએ છો અને યોગ્ય વસ્તુ કરી રહ્યાં છો ત્યારે તમારામાંથી આનંદ અને સ્વાતંત્ર્યનાં કિરણો પ્રસરે છે, તમારે માટે બધું સરળતાથી વહે છે અને યોગ્ય સ્થાને ગોઠવાઈ જાય છે. તમે ઉત્તમોત્તમને તમારા ભણી ખેંચો છો; એ સિવાય બીજું કંઈ થઈ શકે જ નહિ, કારણ કે સમાન સમાનને આકર્ષે છે.

મીરી ઇચ્છાનુસાર કરવાનું અને મારા માર્ગોએ ચાલવાનું તમે જેમ શીખતાં જશો તેમ અંદરની શાંતિ અને સંવાદિતાનો અર્થ તમને સમજાવા લાગશે, તમારું હૃદય પ્રેમથી ઊભરાશે, તમારી સમજ વિસ્તૃત બનશે અને તમે વધારે ખુલ્લાં અને સહિષ્ણુ બનશો. તમને સ્પષ્ટપણે દેખાશે કે મારા ભણી લઈ આવતા રસ્તા અનેક છે. જીવો અને જીવવા દો — એ તમે શીખશો અને પછી તમને એમ નહિ લાગે કે તમારો માર્ગ એ જ એકમાત્ર માર્ગ છે. તમે ફરી કદી કોઈ પણ બાબત વિશે મતાગ્રહી નહિ બનો. અત્યંત શાંતિ અને વિશ્વાસથી તમે તમારા રસ્તે જશો અને તમને તમારે માટે જે યોગ્ય લાગતું હોય તે કરતાં રહેશો. હવે પછી તમે બીજાં લોકોને બદલવાનો પ્રયત્ન નહિ કરો, પણ એવી રીતે જીવતાં શીખશો કે બીજાંઓ જાણવા ઇચ્છશે કે તમારી પાસે એવું શું છે જે પોતાની પાસે નથી. ઉદાહરણ દ્વારા તમે ઘણું વધારે શીખવી શકો છો, એ કદી ભૂલતાં નહિ. છાપરે ચઢી અદ્ભુત શબ્દો પોકારવા પણ પોતાના ઉપદેશ પ્રમાણે જીવવાનું ચૂકી જવું — એના કરતાં તમે શાંતપણે મારી ઇચ્છાને અનુસરતાં રહેશો તો માનવજાત પર એનો ઘણો વધારે પ્રભાવ પડશે.

૬ મેશાં, દરેક બાબત વિશે આશાવાદી દષ્ટિકોણ રાખો અને સઘળી ગ્લાનિ અને નિષેધાત્મકતા ખંખેરી નાખો. તમારી આસપાસ ઘણાં અદ્ભુત લોકો, વસ્તુઓ અને જીવનના અનુભવો આવી રહેલાં છે, તેમના પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી તેમને માટે આભાર કેમ ન માનવો? — અને જે કાંઈ અણગમતું, અસુખકારી કે મુશ્કેલ છે તેને મોકળું કરી જતું કાં ન કરવું? તમારાં વલણ અને દષ્ટિકોણ વડે જ તમે સહુથી ઉત્તમને કે સૌથી કનિષ્ઠને તમારા ભણી ખેંચો છો. એટલે જો તમે તમારા દુર્ભાગ્ય માટે તમારા સંજોગોને, જીવનને કે લોકોને દોષ દેતાં હો તો તમારી ભીતર જુઓ કે તમારું વલણ બદલવા માટે તમે શું કરી શકો છો. એમ કરવાનું તમે શરૂ કરશો કે નાની નાની બાબતોમાં તમને પરિવર્તનો આવી રહેલાં જણાશે અને તમને ઊંડેથી સમજાવા લાગશે કે તમારા પર કેટલી બધી કૃપા થયેલી છે અને જીવન ખરેખર જ કેવું અદ્ભુત છે! જીવંત હોવું, જ્યાં છો ત્યાં હોવું, જે કરી રહ્યાં છો તે કરવું, આટલી બધી અદ્ભુત બાબતો અને લોકોથી વીંટળાયેલાં હોવું — એ કેવો તો આનંદ છે, કેવો વિશેષ અધિકાર છે! એ દષ્ટિગોચર કરવાનું અત્યારથી જ શરૂ કરી દો. એ બધાં અહીં છે જ, એમને માટે તમારે બહુ દૂર નજર નહિ દોડાવવી પડે.

દુનિયાની પરિસ્થિતિમાં મદદરૂપ થઈ શકે એવું કાંઈ તમે કરવા ઈચ્છો છો? તો પછી ભીતર જુઓ અને કદી ન ભૂલો કે આ બધાંની શરૂઆત વ્યક્તિની અંદર થાય છે. તમારી ચેતનાને તમે પ્રેમ, શાંતિ, સંવાદિતા અને એકતામાં બદલતાં જશો, તેમ આખી દુનિયાની ચેતના પણ બદલાશે. પણ તમે એ કરવાની શરૂઆત કરો ત્યારે એ હંમેશાં સુખદ નથી હોતું. તમને તમારી પોતાની અંદર જ કાળાં ધાબાં દેખાશે, જે સાફ કરવાં પડશે. તમને જણાશે કે તમારા હેતુઓ કાયમ કાંઈ અતિ ઉચ્ચ હોતા નથી અને તમારા ગમા-અણગમા તમે ધારો છો એના કરતાં ઘણા વધારે તીવ્ર હોય છે. તમને જણાશે કે તમે ઘણો ભેદભાવ કરતાં હો છો, જ્યારે ભેદભાવ તો જરા પણ કરવાનો હોતો જ નથી, કારણ કે મારી દષ્ટિમાં તો બધાં એક જ છે. તમને જણાશે કે એકમેક માટેનો તમારો પ્રેમ જેવો હોવો ઘટે તેવો નથી. તમારું બધું બહાર ખુલ્લામાં લઈ આવો. એના વિશે કંઈક કરવાનો નિર્ધાર કરો અને એ આ પળથી કરવા જ માંડો. આનાથી વધુ સારો બીજો કોઈ સમય નથી. તમને મદદ કરવા સારું હું અહીં જ છું. મને બોલાવો અને પ્રત્યેક પગલે તમારું માર્ગદર્શન મને કરવા દો.

તમે સમગ્ર જીવન સાથે સુમેળમાં છો? તમારી આસપાસ જે લોકો છે તે બધાં સાથે તમે એકતા અનુભવો છો અને સંઘર્ષરહિત છો? દુનિયામાં અત્યારે જે અરાજકતા અને અંધાધૂંધી છે તેનો તમે ભાગ છો કે તમારું જીવન દુનિયાના પ્રશ્નના જવાબનો ભાગ છે? અત્યારે હવે ઉંબરા પર બેસવાથી કામ નહિ ચાલે. તમે કાં તો પ્રકાશ માટે કામ કરો છો અથવા નથી કરતાં. પસંદગી તમારા હાથમાં છે. તમે કાં તો મારી સાથે છો, અથવા મારી વિરુદ્ધ છો. તમારી શ્રદ્ધા ને માન્યતા અધકચરી કે ઢીલીપોચી રહી શકે નહિ. એ કાં તો પૂર્ણપણે હોય અથવા પછી સાવ જ ન હોય. મને તો તમે જ્વાળાથી દીપ્ત, મારે માટેના પ્રેમથી પ્રજ્વલિત, મને અને મારા કાર્યને સંપૂર્ણતયા સમર્પિત, કોઈ પણ ભોગે મારી ઈચ્છા પાર પાડવા તૈયાર હો, એવી જરૂર છે. હું તો સર્વસ્વ માગું છું, અને જ્યારે તમે બધું આપશો ત્યારે જ તમે બધું પામશો. કશું જ રાખી મૂકવામાં નહિ આવે. અને તમે જાણશો કે મારું સઘળું જે છે તે તમારું છે.

તમે તાણ હેઠળ હો તેવે વખતે તમારે જે કરવું જોઈએ તે બધું તમે કરી શકો નહિ. એકલા પડવા માટે સમય કાઢો, કંઈક સાદું અમથું કામ કરો — જે કરવાનું તમને બહુ ગમતું હોય, જે કોઈ બીજાએ સૂચવેલું નહિ પણ તમારી પોતાની પસંદગીનું હોય. તમે એ કરશો ત્યારે ચેતનાના એક જુદા ધરાતલ પરથી બધું જોવાને તમે શક્તિમાન બનશો, તમારો ભાર ઊંચકાઈ જશે અને લાગશે કે તમે ઘણું વધારે કરી શકો છો. વળી બહુ દૂરનુંયે જોવાનો કદી પ્રયત્ન ન કરો. એ બાબતથી જ તાણ ને તકલીફ ઊભી થઈ શકે. એકસાથે તમે એક જ પગલું ભરી શકો, બીજું પગલું એના ચોક્કસ સમયે પડશે જ. જીવનને ઊઘડવા દો, એને ગોઠવવાની તરકીબો ન કરો. તમે અપેક્ષા રાખી હોય તે રીતે બધી બાબતો પાર ન પડે ત્યારે અધીર ન થાઓ કે અકળાઓ નહિ. એને બદલે, જે કાંઈ બની રહ્યું છે તેમાં એક યોજના અને હેતુ સળંગપણે રહેલાં છે તે શોધો, અને બધું ઉત્તમોત્તમ માટે જ છે તેની પ્રતીતિ મેળવો.

બીજાં લોકોનો તમારા પ્રત્યેનો જેવો વ્યવહાર તમને ગમે તેવો વ્યવહાર તેમની પ્રત્યે કરતાં શીખો, બીજાંઓ માટે વિચાર કરતાં અને લાગણી અનુભવતાં શીખો, સમજતાં શીખો અને તેમના જીવનમાં અને હૃદયમાં પૂર્ણપણે પ્રવેશો. તેમના ભણી પ્રેમ અને સમજદારીનું પૂર વહાવી દો, અને એમ કરીને સઘળી ટીકા, અભિપ્રાય અને તિરસ્કારને દેશવટો આપો. પૂર્ણપણે સમજી લો કે પ્રેમ સકળ કડવાશ અને ધિક્કારનું રૂપાંતર કરે છે અને જે હૃદય બંધ રહ્યાં હોય, ઠંડાંગાર અને પ્રતિસાદ વગરનાં રહ્યાં હોય તેમને સમજદારી ખુલ્લાં કરે છે. તમારા જીવનમાં આ સૂત્ર અમલમાં મૂકો કે: ‘અશુભનો વિરોધ ન કરો પણ તેના પર શુભ વડે વિજય મેળવો’. કરવા કરતાં કહેવું સહેલું છે, પણ એ પ્રમાણે કરવામાં અને જીવવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી આખી માનવજાતમાં શાંતિ અને સદ્ભાવ નહિ આવી શકે. યુગોના યુગોથી આ શબ્દો સંભળાયા છે, વંચાયા છે, ઉપદેશાયા છે, પણ જિવાયા નથી. એટલે જ તો દુનિયામાં યુદ્ધો, વિનાશ, અનિષ્ટો અને ધિક્કાર છે; અને એ ચાલ્યા જ કરશે, સિવાય કે મનુષ્યજાત માત્ર વાતો કરતાં નહિ, જીવતાં શીખે, આ અદ્ભુત શબ્દોને રોજના જીવનમાં ઉતારવાનું અને ધબકતા કરવાનું શીખે.

તમે તમારી વિશેષ આવડતો અને પ્રતિભા સમગ્રને પ્રદાન કરતાં જાઓ છો તેમ જીવનના 'ખંડિત ટુકડાઓ' એક અખંડ આકૃતિમાં ગોઠવાતા જાય છે. તમારી વિશેષ પ્રતિભા અને આવડત શામાં છે? એને ગુપ્ત રાખવાનું બંધ કરીને, બીજાં સાથે એની વહેંચણી કેમ ન કરો? કારણ કે એ બધાની જરૂર છે. તમને કદાચ એમ લાગતું હોય કે તમારી પાસે ઘણી આવડતો છે, અથવા એમ પણ લાગતું હોય કે તમારી પાસે આપવા જેવું બહુ જ થોડું છે કે પછી કંઈ જ નથી. આ છેલ્લી બાબત સાચી નથી. તમારી પાસે આપવા માટે તમારું પોતાનું કશુંક અજોડ કહી શકાય તેવું છે, જે બીજા કોઈ પાસે નથી, અને એ 'કશાક'ની જરૂર છે. એ શું છે તે શોધી કાઢવાનું અને આપવાનું તમારા હાથમાં છે. પૂર્ણની રચના કરવા માટે ઘણી વસ્તુઓની જરૂર પડે છે. ઘડિયાળ બનાવવા માટે એક એક નાના સ્ક્રૂ, ખીલી કે કમાનની જરૂર પડે છે. સંપૂર્ણ શરીર બનાવવા માટે એક એક અવયવની, દરેક નાના કોશ ને અણુની જરૂર પડે છે. જે એક અખંડ અખિલ છે, તેનો તમે ભાગ છો એવું તમે જોઈ શકશો ત્યારે તમારે જે આપવાનું છે, તે પોતાની પાસે બચાવી રાખવાની ઇચ્છા તમને નહિ રહે.

તમારા માનવબંધુઓને ચાહવાનું તમને મુશ્કેલ લાગતું હોય તો એવું પોતા પર પરાણે ઠોકી બેસાડતાં નહિ. કોઈને પરાણે પ્રેમ કરી શકાય નહિ. પણ તમે મને ખોળો, મારી સહાય ખોળો, અને હું તમારા હૃદયમાં પ્રેમનું એ બીજ મૂકીશ. પછી તમારે માત્ર એટલું જ કરવાનું છે કે મૃદુતાથી, ચુપચાપ એની સંભાળ લેવી અને કોઈ પણ પ્રયત્ન વિના, એને બસ ઊગતું નિહાળવું. કોઈને ચાહવાનો નિર્ણય કરવો અને એ માટે પ્રયત્ન કરવો એ તો હારની જ બાજી છે. તમે જોશો કે સમાન સમાનને આકર્ષે છે. કેટલાંક લોકો પ્રત્યે તમે બીજાંઓ કરતાં સહજપણે જ વધુ આકર્ષિત થશો અને એકમેક સાથે વધુ સહેલાઈથી ભળી જઈ શકશો, પણ એ વિશે ફિકર ન કરો. તમારો આધ્યાત્મિક વિકાસ થતો જશે અને મારા દિવ્ય પ્રેમનો અર્થ તમે જાણવા લાગશો તેમ ધીરે ધીરે તમે વૈશ્વિક પ્રેમનો અર્થ તમે સમજતાં થશો. તમારે પક્ષે કશા આયાસ વગર, તદ્દન સહજપણે એને ઊઘડવા દો, માત્ર વધુ ચાહવાની એક ઊંડી આંતરિક ઝંખના રાખો.

તમારું વલણ અત્યંત મહત્ત્વનું છે, તમારો ખ્યાલ છે એથી ઘણું ઘણું વધારે મહત્ત્વનું. એટલે જો યોગ્ય વલણ સાથે તમે કશું કરી શકતાં ન હો તો પછી તમારું વલણ બદલાય ત્યારે જ એ કરો અને એ કરવાનો સાચેસાચ આનંદ અનુભવો. ખાતરીપૂર્વક સમજો કે એ જે કંઈ હોય, તે સમગ્રના સુચારુ સંચાલન માટે મહત્ત્વનું છે. તમારી જવાબદારીઓ ઉઠાવતાં કદી ગભરાઓ નહિ, પણ એ પાર પાડતાં પાડતાં તમારાં શાણપણ અને મહિમામાં વૃદ્ધિ થવા દો. એટલું જાણી લો કે તમે ખમી શકો એથી વધારે તમને કદી આપવામાં આવતું નથી. દરેક જવાબદારી તમને જરા વધુ વિકસવામાં ને વિસ્તરવામાં મદદ કરે, તે જ મહત્ત્વની વાત છે. જવાબદારીનો ઉદ્દેશ તમારા પર બહુ બોજ લાદવાનો કે ભાર તળે તમને કચડી નાખવાનો નથી, પણ વિકસવામાં તમને મદદ કરવાનો છે. તમને સોંપાયેલી જવાબદારી માટે મનમાં કચવાટ ન અનુભવો, પણ એ માટે કૃતજ્ઞ થાઓ. તમે એ ઉઠાવવાને શક્તિમાન છો એવું મને ન લાગતું હોત તો એ તમને આપવામાં આવત નહિ. બધો વખત મારી સહાય ખોળો. હું તમારે માટે સદાય તત્પર, સહાયક અને માર્ગદર્શક છું. મારી પાસે આવો.

પૂબ નમનીય થતાં, અનુકૂલન સાધતાં શીખો. સાથે સાથે, અંદરની એક સ્થિર સમજણ વડે હંમેશાં કામ કરો, જેથી બહારનાં સંજોગો અને પરિસ્થિતિઓ પર તમે આધારિત ન રહો કે એનાથી પ્રભાવિત ન થાઓ. તમારું બહારનું જીવન અને વ્યવહાર તમારા અંદરના જ જીવનનું પ્રતિબિંબ છે એ ખાતરીપૂર્વક સમજો. તમે જ્યારે ભીતરમાં શાંત-પ્રશાંત હો છો ત્યારે તમે બહાર શાંતિ જ વહાવો છો, કારણ કે તમારું હૃદય પ્રેમથી ઊભરાતું હોય, ત્યારે એ પ્રેમને પ્રતિબિંબિત કર્યા વિના, એનાં કિરણો તમારી આસપાસ પ્રસાર્યા વિના તમે રહી શકો નહિ. જે તમારા હૃદયના ઊંડાણમાં છે એને તમે ગોપવી દઈ શકશો નહિ, કારણ કે તમારી બહારની અવસ્થા એ અંદરની જ અવસ્થાનો આયનો છે. શાંતિ અને નીરવતામાં સ્થિર થઈને તમે જે સમય ગાળો તે કદી વ્યર્થ જતો નથી. દરેક જીવ માટે થોડી નિરાંત લઈ શાંત-સ્થિર થવાનું જરૂરી છે, ભીતરના ઊંડાણમાં જે છે, જીવનમાં જે મહત્ત્વનું છે, જેના થકી તમારું જીવન બને છે તેના વિશે, આત્માના માર્ગો વિશે ચિંતન કરવાનું જરૂરી છે. તમારો દિવસ ભલે ગમે તેટલો રોકાણવાળો હોય, એની ફિકર નહિ. શાંત સ્થિરતાની આ ઘડીઓ બહુ જ જરૂરી છે, તમારા જીવનની તે કરોડરજજુ છે.

પોતાની જાતની ચિંતાથી એટલાં દબાઈ ન મરો કે તમે જીવનના બધા વિસ્મયો ખોઈ બેસો. જીવનમાં જે સૌંદર્ય છે, જે અદ્ભુતતાઓ છે, તેના પર લક્ષ કરો. આંખો ખુલ્લી, પહોળી રાખીને ચાલો અને ચારે તરફ રહેલા સૌંદર્યની કદર કરો. દરેકેદરેક ક્ષણ પ્રેમ અને કૃતજ્ઞતાથી સભર થવા દો. વચ્ચે કંઈ પણ વિસંવાદી બાબત આવે કે તરત જ આજુબાજુ નજર કરો અને તેની જગ્યાએ સંવાદી તત્ત્વ કયું મૂકી શકાય તે જુઓ. આ ઝડપથી કરો, કારણ કે નકારાત્મક અને હાનિકારક વિચારો બગીચામાં ઊગતા ઘાસની જેમ ઝડપથી ઊગે છે અને તેમને કાબૂ જમાવવા દઈએ તો બધા સુંદર નાજુક છોડવાને તે રૂંધી નાખે છે. તમારા વિચારોને નિયંત્રણમાં રાખતાં શીખો, જેથી તે કેવળ સૌંદર્ય, સંવાદિતા અને પ્રેમના જ વિચારો બની રહે. એક વાર તમારા વિધેયાત્મક વિચારો સુસ્થાપિત થાય કે પછી આપોઆપ જ તમે દરેક પરિસ્થિતિમાં અતિ ઉત્તમ શું છે તે જ શોધશો. પછી જ તમે હળવાં થઈ શકશો, બધું જતું કરશો અને આત્માના આનંદ અને સ્વતંત્રતામાં પ્રવેશ કરશો.

મારી આધ્યાત્મિક પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન કોઈ બીજાત્રીજાની મારફત નહિ પણ જાતે જ સીધાં પામવાની શરૂઆત આ પળથી જ કેમ ન કરો? તમને શું એ વાત પૂરી ગળે નથી ઊતરી કે સઘળું શાણપણ, સઘળું જ્ઞાન, સઘળી સમજણ તમારામાં જ છે? તમારે એ બહાર શોધવા જવાનું નથી, પણ એટલું તો ખરું જ કે તમારે સમય લઈને, શાંત-સ્થિર બેસવું જોઈએ અને એને પામવા ભીતરના ઊંડાણમાં જવું જોઈએ. મારી સાથેના, સકળ સર્જનના મૂળ સ્રોત સાથેના સીધા સંપર્ક જેવું અદ્ભુત કે અગત્યનું બીજું કશું જ નથી. એનો અર્થ એ કે એને પામવા તમારે સમય કાઢવો જોઈએ, જરૂર પડે તો ખાસ એ માટે સમય અલગથી રાખવો જોઈએ. તમારે એ ભૂમિકાએ પહોંચવાનું છે, જ્યાં તમે આખોયે વખત મારા વિશે, મારી દિવ્ય ઉપસ્થિતિ વિશે સભાનપણે જાગ્રત હો, જ્યાં તમે તમારા સમગ્ર જીવનમાં મને સાંકળવા તૈયાર હો, આખોયે વખત મારી સાથે બોલતાં-ચાલતાં હો, તમારી બધી જ બાબતોમાં, સફળતાઓમાં અને નિષ્ફળતાઓમાં મને સહભાગી બનાવતાં હો. જ્યારે પ્રેમ વહેતો હોય અને તમે મારી સાથે એકરૂપ હો ત્યારે બીજી કોઈ પણ બાબત કરતાં, મને બધાંમાં સહભાગી બનાવવાની તમે વધુ ઈચ્છા કરશો.

૬૨૬ જણે સ્વયં-શિસ્ત શીખવાનું જરૂરી છે અને એ જેટલી વહેલી શિખાય તેટલું વધારે સરળ. આરંભમાં તો આત્મ-શિસ્ત માટે ખરેખર જ ઘણો પ્રયત્ન કરવો પડે છે, કારણ કે તમારે પોતાની પાસે એવાં એવાં કામ કરાવવાં પડે છે, જેને તમારી નિમ્ન પ્રકૃતિ હાંકી કાઢતી હોય. પોતાની જાતને ‘ના’ કહેતાં તમારે શીખવું જોઈશે. તમે પોતાની સાથે જેટલાં દઢ થશો તેટલી વધુ ઝડપથી તમારી અંદર શાંતિ પથરાશે. અવારનવાર પોતાની જાતને હાથમાં લઈ, તમે ક્યાં નબળાં છો, ક્યાં પોતાની આળપંપાળ કરતાં હો છો તે તપાસવું સારું છે. એનો અર્થ એ કે તમારે ખૂબ પ્રામાણિક થવું જોઈએ અને પોતા માટે બહાનાં ન કાઢવાં જોઈએ. કઈ કઈ જગ્યાએ પોતાને બદલવાની તમને જરૂર લાગે છે એ લખી લેવાથી પણ તમને મદદ મળી શકે, કારણ કે એથી એ બાબત તમારી નજર સમક્ષ રહે છે. પછી તમે એના વિશે કશું કંઈક કરો. કેટલીક નિર્બળતાઓ પર વિજય મેળવવાની તમારામાં શક્તિ નથી એવું તમને લાગે, તો એ તમારા પોતાના બળે કરો એમ મારું કહેવું નથી. તમને મદદ કરવા માટે હંમેશાં હું અહીં હાજર જ છું. મારી પાસે કેમ ન આવો?

કોઈકે કાંઈક કર્યું હોય કે કહ્યું હોય તેથી મનની સ્વસ્થતા સાવ જ ખંડિત થઈ જાય એવો અનુભવ દરેકને જ થયો હોય છે. એનો સામે મોંએ ભેટો કરવાને બદલે તમે એને તમારા પર કબજો જમાવવા દીધો હશે, એનાથી તમારા આખા દૃષ્ટિબિંદુ પર અસર પડી હશે, છેવટ તમે ગ્રંથિઓથી બંધાઈ ગયાં હશો અને કોઈનાય પ્રત્યે ભલાં નહિ રહ્યાં હો. બીજી વાર એવું બને ત્યારે, શું થઈ રહ્યું છે એ પારખો અને તરત જ તમારી ચેતનાને ઊંચે લઈ જાઓ. મારી પાસે આવો. તમારું મન મારા પર સ્થિર કરો જેથી તમે મારા વિશે, મારી દિવ્ય ઉપસ્થિતિ વિશે સભાન થાઓ. જુઓ, કે એથી તમારામાં કેટલો બધો ફેર પડે છે! તમે જ્યારે નકારાત્મક પરિસ્થિતિમાં હો ત્યારે તમારા વિચારોને જો તમે મારા ભણી, મારા દિવ્ય પ્રેમ ભણી ઝડપથી વાળી શકો તો પછી બધું જ સમૂળું બદલાઈ જશે. બીજી વખતે આ વાત યાદ રાખજો, અજમાવી જોજો અને એ કેવું કારગત છે એ નિહાળજો.

તમે ક્યાં છો અને શું કરો છો એ મહત્ત્વનું નથી. હું તો હંમેશાં તમારી સાથે હોઉં જ છું, પણ તમે એ વિશે સજાગપણે સભાન ન થાઓ તો પછી તમે એક અંધ માણસની જેમ જ જીવન ગુજારવાનાં — અંધારામાં માર્ગ ફંફોસતાં, તમારી આસપાસ રહેલાં સર્વ સૌંદર્યો અને અદ્ભુતતાઓથી અજાણ. તમે સભાન હો ત્યારે તમારાં નેત્રો જોતાં હોય છે, તમારા કાન સાંભળતા હોય છે. જીવનની સઘળી ઝીણી બાબતોનો પણ એક નવો ને ઊંડો અર્થ હોય છે. તમે કશાને ગૃહીત નથી લેખતાં, પણ તમારા જીવનમાં જે કાંઈ બની રહ્યું હોય તે સર્વની આરપાર એક યોજના અને હેતુનું સૂત્ર તમે જોઈ શકો છો. તમારા સંબંધમાં જે કાંઈ બનતું હોય તેમાં તમને સાચેસાચ આનંદ અને ઊર્ધ્વતા સાંપડે છે. તમે આત્મચક્ષુ વડે જુઓ છો. જીવનમાં જે મહત્ત્વની બાબતો છે તેને તમે સમજો છો અને જીવન આનંદ અને સુખથી છલકાય છે. જે કાંઈ ચાલી રહ્યું છે તેમાં કશું આડેધડ નથી એની તમને પિછાણ થવા લાગે છે. દરેક બાબતમાં મારો હાથ રહેલો છે એની તમને જાણ થાય છે અને તમારું હૃદય પ્રેમ અને કૃતજ્ઞતાથી ભરાઈ રહે છે.

આત્માની શક્તિને તમારામાં અને તમારી દ્વારા વહેવા દો. આ અનંત શક્તિ પ્રત્યે તમારી જાતને ખુલ્લી કરો અને એનું સાચું રહસ્ય મારી સાથે નિકટનો સંપર્ક રાખવામાં, એ અનંત અવિનાશી મૂળ સ્રોતમાંથી શક્તિ પામવામાં રહેલું છે એની પ્રતીતિ કરો. એ તો હંમેશાં અહીં હોય જ છે અને જેઓ એને સમજીના કલ્યાણ માટે યોગ્ય રીતે વાપરવા તૈયાર હોય તે બધાં જ લોકો તેમાંથી શક્તિ ખેંચી શકે છે. તમારે તૈયાર હોવું જોઈએ, પામો એ પહેલાં તમારે માગવું જોઈએ. તમે હજુ એ માટે તૈયાર ન હો, તો ઉતાવળથી એ તમારા ભણી ધકેલવામાં નહિ આવે. તમે માનો છો કે હું હોઉં ત્યાં બધી જ બાબતો શક્ય છે? તમે એને એક હકીકત તરીકે સ્વીકારો છો કે હજી તમે શંકા અને ભયથી તમારા જીવનની પૂર્ણતાને ખરડાવા દો છો? સમસ્ત જીવનમાં એક સંપૂર્ણ લય છે. તમે એ લયમાં હો છો ત્યારે જરીયે આયાસ વિના તમે એની સાથે વહો છો અને એમ કરવામાં આનંદ અને ઉત્થાન અનુભવો છો. તો એ લયમાં ગોઠવાઈને, એની સાથે સૂર મેળવીને જીવન ભરપૂરપણે કેમ ન માણવું?

તમારું હૃદય ફફોળો. એમાં એવું કશું છે જે વિચ્છિન્નતા કે વિભાજન કરતું હોય? કોઈ ગેરસમજણ, ઈર્ષ્યા, અદેખાઈ કે બીજું એવું કશું નકારાત્મક છે જે રુકાવટ કરતું હોય? તમારે પોતાની સામે મુખોમુખ ઊભા રહેવું જોઈશે, પોતાની જાત સાથે પૂરાં પ્રામાણિક થવું જોઈશે. મારી યોજનાને પૂર્ણપણે કાર્યાન્વિત કરવામાં બાધા નાખતો પથ્થર તમે હશો તો તમને એની નિઃસંશય જાણ થશે. તમને બેચેની અનુભવાતી હોય, પોતાને માટે તમે બહાનાં કાઢતાં હો અને તમારા વિચારો ને કાર્યોને વાજબી ઠરાવવાના પ્રયત્ન કરતાં હો તો ખાતરીથી માનજો કે તમારી અંદર ઊંડાણમાં એવું કશુંક છે, જેને બદલવાની જરૂર છે. તમને એનો ખ્યાલ આવે પછી એના ભાર તળે દબાઈ ન જતાં પણ તે જ પળથી તમારાં વલણ અને દષ્ટિબિંદુ બદલવાનું શરૂ કરી દેજો. તમને મદદ કરવા સારું હું તો અહીં છું જ. મારી પાસે આવો. સમગ્ર સાથે એકરૂપતા અનુભવવામાં તમને અટકાવનારું જે કાંઈ તમારા માર્ગ આડે આવતું હશે તેને ઓળંગી જવામાં હું તમને સહાય કરીશ.

કોઈ વાર, ક્યારેય એમ નહિ માનતાં કે તમારી પાસે આપવા માટે કશું નથી. આપવા માટે તો પાર વગરની સંપત્તિ તમારી પાસે છે અને તમે એના વિશે જેમ ઓછો વિચાર કરશો તેમ તે કાર્ય વધારે સારી રીતે થશે. તમે જેમ જેમ બીજાંઓને માટે વધુ વિચારતાં, બીજાંઓ માટે વધુ જીવતાં થશો, બીજાંઓની સેવામાં જાતને સંપૂર્ણપણે ભૂલી જશો અને જીવનમાંથી તમને શું મળી શકે એનો વિચાર સરખો નહિ કરો તેમ તમે વધારે સુખી થશો. એક હાથે આપીને બીજા હાથે લઈ લેવા જેવું કદી કરશો નહિ. તમે જ્યારે કશુંક આપો, ભલેને એ ગમે તે હોય, એની સાથે શરતો ન જોડો. એનો મુક્તપણે ઉપયોગ થવા દો. તમે જ્યારે આપો ત્યારે ભરપૂરપણે, મુક્તપણે, પૂરા હૃદયથી આપો અને પછી એને ભૂલી જાઓ. એ ભેટ ભૌતિક હોય કે આધ્યાત્મિક, સ્થૂલ હોય કે સૂક્ષ્મ, દરેક સ્તરની ભેટને આ સિદ્ધાંત લાગુ પડે છે. આપવામાં હંમેશાં ઉદાર થાઓ, તમને ખોટ પડશે એવો ભય રાખો મા. એમ કરશો તો એ સાચું આપવાપણું નહિ રહે. તમે જ્યારે સાચેસાચ આપશો, ત્યારે તમને કશાની ખોટ નહિ પડે.

૮મારે જબરું મોટું કામ કરવાનું છે. દુનિયામાં વધુ પ્રેમ સર્જવાનું એ કાર્ય ચુપચાપ થતું કાર્ય છે. એ કણકમાંના આથા જેવું છે, જે એનું કામ ચુપચાપ, કશી ધાંધલ વિના કરે છે, છતાં એના વિના પાંઉ કણકનો માત્ર પિંડ જ રહે. એટલે તમે જે લોકોની સાથે છો તેમને ચાહો, જે કામ કરો છો તેને ચાહો, તમારા પરિવેશને ચાહો અને જે તમારા દેખીતા શત્રુઓ હોય તેમને પણ ચાહો. તમને ચાહતાં હોય એવાં લોકોને જ બસ તમે ચાહો એના કરતાં, જેઓ ચાહી ન શકાય તેવાં લાગતાં હોય તેમને ચાહવામાં ઘણી વધારે ગરવાઈ છે. દરેક જીવને પ્રેમની જરૂર છે એ અનુભવો, અને એ જરૂરતની પૂર્તિ માટે, જેના દ્વારા પ્રેમ વહી શકે એવું માધ્યમ બનો. પ્રત્યેક મનુષ્ય જ્યારે પ્રેમ ખાતર પ્રેમ કરવાનું શીખશે ત્યારે દુનિયામાં જે ભારેપણું છે તે હળવું થશે, કારણ કે જ્યાં અંધકાર અને ભાર છે ત્યાં પ્રેમ હળવાશનું તત્ત્વ લઈ આવે છે. પ્રેમ દરેક વ્યક્તિમાં શરૂ થાય છે, એટલે તમારા પોતાના જ હૃદયમાં ડોકિયું કરો અને એમાંથી એને બહાર લાવો. મુક્તપણે, સાચા આનંદથી એની વહેંચણી કરો.

દરેકેદરેક વસ્તુ માટે આભાર માનો. તમારું હૃદય સાવ ખુલ્લું કરી દો અને તમારી કૃતજ્ઞતાની અણખૂટ ધારાને બહાર ઊભરાઈ પડવા દો. કૃતજ્ઞ થવા માટે ઘણી બધી બાબતો છે. કૃતજ્ઞતા તમારાં નેત્રો મારા ભણી અને મારી અદ્ભુતતાઓ ભણી ખુલ્લાં રાખે છે, એટલે પછી કશું તમારી નજર બહાર જતું નથી અને જે કોઈ ઘટના બને છે તેમાં તમે મને જુઓ છો. તમારા જીવનમાં એક યોજના, એક આકૃતિ સળંગપણે રહેલી છે, એટલે કે કશું જ આકસ્મિક નથી. દરેકેદરેક સંપર્ક યોગ્ય હોય છે, દરેકેદરેક કાર્ય દોરવણી હેઠળ થયેલું હોય છે. આ રીતે તમે જીવી શકો તે માટે તમારામાં સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા હોવી જોઈએ; એ શ્રદ્ધા કે તમારા જીવનને દોરનાર અને દિશા આપનાર હું છું. એનો અર્થ એ કે તમારે સૌ પ્રથમ તો તમારું બધું જ મને સમર્પિત કરવું જોઈએ, જેનો હું મારી ઇચ્છા પ્રમાણે ઉપયોગ કરી શકું. તમે બધું જ આપી દો છો ત્યારે જ તમે બધું પામો છો — એ તમારે શીખવું જોઈશે. એ તમે ત્યારે જ કરી શકો જ્યારે તમે મને સંપૂર્ણ હૃદય, મન, પ્રાણ અને શક્તિથી ચાહતાં શીખ્યાં હો; કારણ કે પ્રેમ વિના તમે આ પગલાં માંડી શકો નહિ, આ જીવન જીવી શકો નહિ. એટલે તમારાં હૃદય અને પ્રેમને ખુલ્લાં કરી નાખો.

પ્રથમ બાબતને પ્રથમ સ્થાન આપતાં શીખવાનું અત્યંત જરૂરી છે, કારણ કે પ્રથમ બાબતને પ્રાથમિકતા આપવામાં આવે ત્યારે જ બધું પૂર્ણરૂપે કાર્યાન્વિત થશે. તમારું હૃદય ફફોળો અને જુઓ કે તમે પ્રથમ સ્થાન કોને આપો છો. તમારી જાતને અને તમારાં સુખશાંતિને? તમારી નોકરીને અને તમારા ભૌતિક સંજોગોને? મારા સંબંધે તદ્દન જ બેખબર રહી જિંદગી જીવવાથી તમને સંતોષ છે? તમને એવો ભરોસો છે કે મારી મદદ વગર પણ તમે જીવન સારી રીતે ચલાવી શકશો અને મારી તમને કશી જ જરૂર નથી? તમે જે ઇચ્છો તે વલણ અપનાવવાને તમે સંપૂર્ણપણે સ્વતંત્ર છો. કોઈ તમને અટકાવનાર નથી. પણ જ્યારે બધું અવળું પડે ત્યારે તેનાં પરિણામો સ્વીકારવા તમારે તૈયાર રહેવું જોઈએ. યાદ રાખો કે ખરું શું છે તે તમે જાણતાં હો અને તોપણ તમે તમારા જ માર્ગે જવાનું પસંદ કરો ત્યારે તમારી જવાબદારી ઘણી વધી જાય છે, કારણ કે ત્યારે તમે અજ્ઞાની હોવાની દલીલ કરી શકતાં નથી. એવું બહાનું તો કદી કાઢતાં જ નહિ કે ઘણું બધું કામ કરવાનું છે એટલે બધી બાબતોને વ્યવસ્થિત ગોઠવવાનો સમય નથી. હું તમને કહું છું કે જ્યારે તમે પ્રથમ બાબતને પ્રથમ સ્થાન આપો છો ત્યારે દરેક બાબત માટે પૂરતો સમય રહે છે.

આ આધ્યાત્મિક જીવનમાં તમારું કામ તમારે પોતે કરવું જોઈએ. જેઓ પોતાની જાતને મદદ કરે છે તેમને મદદ કરવા હું સદૈવ હાજર હોઉં છું, પણ પહેલું પગલું તમારે માંડવું જોઈએ. બધું જ તમને કરી આપવામાં આવે તો તમે કદી પાઠ શીખી નહિ શકો. એક બાળકનું બધું કામ કરી આપીને તમે એને કેળવી ન શકો. એને એની મેળે બધું કરવા દેવું જોઈએ. ભલેને શરૂઆતમાં એનાં કામ ધીમે થતાં હોય કે એ ગોથાં ખાતું હોય! તમારે તો પાછળ ઊભાં રહીને ખૂબ ધીરજ જ રાખવાની હોય છે. મારે પણ ખૂબ ધીરજથી, ખૂબ પ્રેમથી પાછળ ઊભા રહીને તમે જે કામ કરો છો, ભૂલો કરો છો તે જોયા કરવાનું છે. પણ હંમેશાં યાદ રાખો કે તમારી ભૂલોમાંથી પણ તમને લાભ જ થશે, કશું જ વ્યર્થ જતું નથી. આખોયે વખત તમે નવા પાઠ શીખતાં હો છો અને આધ્યાત્મિક માર્ગે આગળ વધતાં હો છો. પ્રત્યેક પગલું, તે ગમે તેટલું નાનું હોય, તમને ધ્યેયની નજીક લઈ જાય છે, મારી સાથેના એકત્વની અનુભૂતિની નજીક લઈ જાય છે અને છેવટે તમને જ્ઞાન થાય છે કે કોઈ પૃથક્તા છે જ નહિ, બધું એક છે અને તમે એ ભવ્ય જીવનનો ભાગ છો.

તમને કોઈ વાર એવું આશ્ચર્ય થાય છે કે તમે જ્યાં છો ત્યાં શા માટે છો અને જે કરી રહ્યાં છો તે શા માટે કરી રહ્યાં છો? તમારા મનમાં ક્યારેય શંકાઓ ઉદ્ભવે છે? તમારા હૃદયના ઊંડાણમાં તપાસ કરો અને આ પ્રશ્નોનો પ્રામાણિકપણે જવાબ આપો. પછી તમને એમ લાગે કે તમે હજુ સંશયાત્મા છો, તો પછી સમય કાઢીને સ્થિર-શાંત થઈને બેસો, અંદરથી પ્રકાશ ખોળો અને આ આખીય વિશાળ યોજનામાં તમે ક્યાં બંધ બેસો છો તે શોધી કાઢો. હું તમને ખાતરીથી કહું છું કે તમે જ્યાં છો ત્યાં અકસ્માતને લીધે નથી. જિંદગી તમારે માટે કદાચ બહુ આકરી બની હશે. તમારે કદાચ ઘણી પરીક્ષાઓ અને તાવણીમાંથી પસાર થવું પડ્યું હશે. કદાચ તમને ભડભડતા અગ્નિકુંડમાં ઝબોળવામાં આવ્યાં હશે. પણ વિશ્વાસ રાખજો કે એ બધાની પાછળ કારણ છે: કે અંદર જે કંઈ કચરો છે તે બધો બળી જાય અને ફક્ત શુદ્ધ સુવર્ણ — તમારી ભીતર રહેલ ‘હું’ — શેષ રહે અને એ ‘હું’માં ને ‘હું’ દ્વારા હું કામ કરી શકું અને મારી અદ્ભુતતાઓ ને મહિમા પ્રગટ કરી શકું, જેને બધાં જોઈ શકે.

પ્રગટ્યના નિયમો જાણવા માટે કેટલાક અતિ મહત્વના પાઠ શીખવાના રહે છે — ઘેર્ય, ખંત અને સતત ઉદ્યમના પાઠ. તમારે સંપૂર્ણ આજ્ઞાંકિતતા શીખવાની છે અને મારી સૂચનાઓને અનુસરવા તત્પર રહેવાનું છે, ભલે એ ગમે તેટલી મૂર્ખતાભરી લાગતી હોય! તમે આ બધા પાઠ શીખી લો અને વ્યવહારમાં ઉતારો તે પછી જ તમારા જીવનમાં અત્યંત અદ્ભુત બાબતો બનવાનું શરૂ થાય છે અને મારા નિયમોને તમે જિવાતા અને નિદર્શિત થતા નિહાળો છો. હંમેશાં યાદ રાખો કે તમારે કંઈક કરવાનું છે, તમારે જીવવાનું છે. માત્ર પ્રાર્થના કરતાં અને કંઈક બનશે એવી આશા સેવતાં જીવન પસાર કરવાનું નથી. પ્રાર્થના જરૂરી છે, પણ તેટલું પૂરતું નથી. તમારે એવું જીવન જીવતાં શીખવાનું છે કે બધાં તેને જુએ. શ્રદ્ધા વિશે કેવળ વાત કરવી એ પૂરતું નથી. તમારે એવી રીતે જીવવાનું છે કે તમારી આસપાસનાં બધાં લોકો જોઈ શકે કે શ્રદ્ધા વડે જીવવું એટલે શું; પોતાનો બધો ભરોસો મારામાં, પરમાત્મામાં, તમારી ભીતર રહેલી દિવ્યતામાં મૂકવો એટલે શું.